

גיליון מס' 369 | פרשת ויחי
תש"פ, שנה שביעית

גליון זה יו"ל
לעילוי נשמת הרה"ג רבי יצחק
בן הר"ר אברהם זצ"ל גרודזינסקי

דברי שי"ח

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א

הערות הקוראים:

ב) ראש השנה צאיין. לא אמר 'לאלנות' י כמו באיני'ת. יש לרמוז, מה שקבלנו מרבותינו להפסל בט"ו בשבט על אחרונ קשר יפה ומהודר שימין הש"י בעת המנטרך למזוה"י. כי הנה זה היום אשר עולה השרף באלנות; והוא"י כפי הזכות של כל אחד מישראל, הנה מה טוב ומה נעים שיתפלל האדם ביום ההוא ראשית יסוד הנמיסה, שיזמין לו הש"י לעת המנטרך את הפרי עץ הדור"י, והנה תפילתו תעשה פירות. וזהו שרמזו התנא באומרו לשון יחיד 'לאלין', להורות על האילן המיוחד המבואר בתורה למזוה"י.

הועתק על ידי אוצר החוכמה.

(הערות מערכת: הגיעו עוד תגובות נוספות בנדון, ולא ראינו צורך לכפול)

לכבוד מערכת 'דברי שיח' שלום וברכה.

גם אני הק' הנהה מאוד מהגליון מתורתו של ספר התורה החי שבדורנו, ואנו נהנים ממנו מידי שבוע. רציתי להביא על המובא מהיומן של הרב קרליבך, שרבינו אמר שמנהג החסידים המתפללים על אתרוג בט"ו בשבט, הכל טעות!

חשוב להביא לידיעת הקוראים שיש הסוברים אחרת, והגאון בעל בני יששכר מדינוב זי"ע (במאמרי ט"ו בשבט) כותב כן להדיא! ואגב זה לא מנהג חסידים אלא הבן איש חי מחכמי ספרד תיקן תפילה על זה ג"כ. והנני לצרף לשון הבני יששכר זי"ע: (מתוך 'אוצר החכמה')

מאת קורא נלהב בגולה.
ש. אייזקס

מעניני הפרשה

"ויקרא בהם שמי ושם אבותי" (מח, טו)

"ויקרא", פירוש "האור החיים" הקדוש זצ"ל, לשון יקר וגדולה, שיגיע באמצעותם יקר לשם האבות. והוא על דרך אומרו "גיל יגיל אבי צדיק" (משלי כג, כד), וכן הוא אומר: "עטרת זקנים בני בנים" (שם יז, ו). וזה היה במצעות הכנתם ההגונה וזרכם הישרה, עד שיגיע יקר לאבות אבותם.

שנים רבות היה רבינו נענה לכל הזמנה לסנדקאות, בכל רחבי הארץ. ופעם נשאל: הן מובא שזו סגולה לעשירות (רמ"א, יורה דעה רסה, יא), היכן עשירותו?!

ענה: בשעתו, ענה על כך אבי - מרן הקהילות יעקב זצ"ל - שעשירותו היא הספרים הרבים שחיבר. גם אני יכול לענותכן. אבל - הוסיף בהתרגשות - וכי הנכדים הרבים שמתווספים בכל שנה אינם עשירות - הנכדים הם העשירות הגדולה ביותר! [ופעם אמר רבינו בשם האריז"ל שסנדקאות זו סגולה לכפרת עוונות.]

(תורת חיים ע"פ הספר "הספרים")

עלי ששה

סיום הש"ס

בימים אלו חוגגים ברוב פאר והדר קהילות רבות בכל העולם כולו, את סיום הש"ס הנלמד לפי סדר 'דף היומי' שהגה מחולל הרעיון, הגר"מ שפירא זי"ע מלובלין.

במחיצתו של רבינו, סיום מסכת וסיום הש"ס אינו דבר נדיר, הוא נערך לעיתים קרובות, אך נדמה כי דווקא משום כך, הסיום תופס אצלו מקום של כבוד.

מקום של כבוד והערכה שמורים אצלו לכל היהודים שקובעים עיתים לתורה, ועמלים דף אחרי דף עד לסיום. באחד הימים עת נערכה במעונו סיום הש"ס לשיעור שבו משתתפים בעלי - בתים, הוא בירך את המשתתפים שיוכלו גם להיבחן על תלמודם ושתיכף יבואו למבחן שוב...

מדוע הופסק כתיבת 'דרך חכמה'

ידידנו הגר"ר יצחק אוהב ציון שליט"א בפתח ספרו החדש 'חידושי מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א' על הש"ס - יצירה ראשונה מסוגה של תשובות בהלכה ואגדה ועיון מרבינו, על סדר כל מסכתות הש"ס, מביא מספר עובדות מפעימות אודות כתיבת המכתבים שרבינו משיב לשואלים במשך שנים רבות.

אחת מהן, היא על עובדה שאירעה לפני כעשור שנים. בתקופה בה עסק רבינו בהכנת ספרו 'דרך חכמה' על סדר קדשים, מידי יום, עת היה מגיע שליח הדואר להביא את המכתבים מכל קצוות תבל, היה רבינו מפסיק ועוזב את הספר על מנת להקדיש זמן קצוב, לתשובות השואלים.

'שאלו אותו' מספר רבי יצחק אוהב ציון, למה הרב נותן עדיפות למכתבים, הרי כתיבת הספר גם היא הרבצת תורה לא פחות, ולמה ייגרע חלקו? ומרן שליט"א השיב - וכדאי לקרוא היטיב את התשובה וללמוד ממנה מוסר השכל - "אני מקדים את התשובות לשואלים מכמה סיבות, ואחד מהן כי בדרך כלל רוב השואלים הם צעירים, וההתייחסות שלי אליהם נותנת להם חשק ללמוד ומעודד אותם לצמוח בתורה!!"

המבט הזה, מבט של גדלות, יכול לתת לכל אחד מאיתנו את היחס הנכון באשר לצעירים, ולעשות מה שאפשר כדי לעודד אותם לשקוד על התורה והיראה. נברך את הרב המחבר שיזכה להפיץ מעינותיו חוצה, לשמחת לב תופסי התורה בכל אתר.

להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com

ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגליון לע"נ, לרפואה ולהצלחה וכד', נשמח לקבל עובדות, הנהגות, ושונ"ת מרבינו.

עלי הדק

תפלתו רק ממתין לא' שעומד אחוריו מותר להראשון לפסוע אם יפסע חוץ לד"א של השלישי מאחר שהשני עצמו הי' יכול לישב אילו הי' חוץ לד' אמותיו ודו"ק, ואע"ג שכ' המ"ב בסי' קכ"ב סק"ה דכ"ז שלא פסע מקרי עומד לפני המלך היינו דוקא שלא להפסיק בדבור מה שאינו צריך וע"ש סק"ד, וכן בסי' צ"ז סק"ג הוא דוקא לענין לרוק.

(שיח השדה ח"ג ברכות שם)

וראי' מירו' דפ"ק דסנהדרין ה"ב ופ"ב דר"ה ה"ה רחב"א הוה קאים מצלי עאל ר"כ וקם לי' מצליי מן אחוריי מן דחסל רחב"א מן צלותי' יתיב לי' בלא מיעבור קומי ר"כ וע"כ מיירי שהי' חוץ לד"א דאל"ה אסור לישב אלא שלא הי' יכול לפסוע שהי' נכנס לתוך ד"א של ר"כ ואפ"ה הי' מותר לישב וכ"ש שא"צ לכוין רגליו, ומזה אפשר ללמוד ג"כ שאם א' עומד מאחוריו שכבר סיים

בענין המסיים תפלתו קודם שפסע

ברכות י' ב' וא"ר יוסי בר' חנינא משום ראב"י המתפלל צריך שיכוין את רגליו שנא' ורגליהם רגל ישרה. נראה דדוקא המתפלל אבל אם גמר תפלתו ואין יכול לפסוע מפני אחר שעומד אחוריו א"צ לכוין את רגליו ואף דמבוי' במ"ב סי' ק"ד סק"ט דשלא לצורך מצוה אסור לזוז ממקומו עד שיפסע הג' פסיעות ה"מ לזוז ממקומו אבל לכוין רגליו א"צ,

יפה מראה

לא פעם נפגשנו במדרגות המשותפות לביתו של רשכבה"ג מרן רבי אהרן ליב שטינמן זצ"ל, ברחוב חזון איש 5, והמדרגות היו עמוסות באנשים המחכים לעיצה וברכה, רבי יצחק בעדינות לא תבע שיתנו לו לעבור לביתו בקומה השניה, אם רק היה יכול, היה פורח לו באויר (ראה ב"ב ס"ד ב') אבל הוא רק ביקש בעדינות ובקול נמוך, סליחה, אפשר רק לעלות לקומה השניה...?

באחד השבועות בהם קיבלתי ביקורת נוקבת מכמה עסקנים על הנכתב בגליון, ציפיתי לשמוע ממנו גם משהו, שאלתי אותו, רבי יצחק, מסתמא יש לכם איזה ביקורת על הגליון, אולי משהו הטעון שיפור, הערה, הוספה, אני מעונין לשמוע... ורבי יצחק, באצילות הסלבודקאית, כיאה וכיאות לנסיך מבית היוצר המשגיח של סלבודקא, משיב לי מיני וביה, 'ביקורת'?? הרי אתה כותב דברים הכי טובים בעולם!... כי לגביו, כל מה שהאחר עושה הוא הכי טוב.

מעולם לא קרה, ששכח להודות לי על הגליון, במאור פנים ובחן מיוחד השמור לצדיקים נסתרים. גליון זה מוקדש איפה, לעילוי נשמתו של רבי יצחק בן רבי אברהם הי"ד, ת.נ.צ.ב.ה.

הרהורים אחרי מיטתו של הצדיק רבי יצחק גרוזינסקי זצוק"ל

אבל יחיד עשי לך עורכי ולומדי הגליון העולמי 'דברי שי"ח'.

היה זה במשך תקופה של כשנתיים, בכל יום שישי היה מזדמן לי לעבור סמוך לביתו של רבי יצחק זצוק"ל, ראש ומייסד כולל 'בית אברהם' בבני ברק, וצדיק וירא שמים באופן נשגב. ובאופן קבוע, הוא היה דורש בשלומי, כאילו והייתי, אבדלחט"א, חבר ילדות שלו, פעם אחת נודע לו זצ"ל, שאני עורך את הגליון 'דברי שי"ח', ומאז הוא החל להכיר לי טובה אישית כאילו ערכתי את העלון במיוחד עבורו...

באותה פגישה, הוא אמר לי כמתנצל, תראה אני מאוד מאוד נהנה לקרוא את הגליון, ולא תמיד נשאר בבית הכנסת, האם תוכל בבקשה להביא לי את זה בקביעות? ובאותה נשימה הוא היה מוסיף, 'אל תטרח לעלות אלי, תשים לי בתוכי הדואר'.

רבי יצחק היה מזן המיוחד של אנשים שהרגישו שאף אחד לא חייב להם כלום. 'כל העולם לא נברא אלא בשבילי', נכון, זה במה שנוגע ביני לעצמי, אבל בנוגע לאחר, אדרבה, העולם כולו נברא עבורו... כך היתה שיטת חייו.

המאמר השבוע על החינוך, נפסל להדפסה בעקבות הערת תלמיד חכם שליט"א, שעובר על הדברים. עם הקוראים הסליחה.

עלי שטי"ה

רשימות אישיות מפנקסיו של תלמיד רבינו הגאון רבי יצחק שלמה בן שמואל קרלבר זצ"ל, ממה שזכה לראות, לשאול ולשמוע במחיצת רבינו מרן שליט"א (תודתנו נתונה לאחיו הגאון רבי יחיאל שליט"א על מסירת הדברים לע"נ)

פרק ד'

י"ה"כ - אמר מו"ר שעדיף לשתות 'שעורים' מאינפוזיה כי אינפוזיה מיקרי חובל בגופו דחייב מן התורה.

אמר כי יש ענין בלובל גדול עפ"י המבואר בתוס' בדף ט. בב"ק ועיין מהרש"א.

אכתוב כאן מה שהיה איתי. בסוכות הציע מו"ר לסדר עבורי מטה בסוכתו. ואמרת, שאני גר בב"ב ויש לי סוכה... אמר וכי מטתי לא טובה? וכאשר אמרתי שאשתי מחכה לי השיב 'על זה לא דברתי'.

מו"ר בא, לבקרני במוצש"ק סוכות, והיה שמח מאד, בירך 'לישב בסוכה' מיד בשיבתו, ואח"כ שתי י"ן ובירך כל הנמצאים שם בשמחה. אח"כ שאל האם נהייתי ירושלמי שמסך בבלפונים? השיב לו בנו שאינו בלפונים אלא קיינעס, ושאל למה איני מסך בסך רגיל, השיב בנו שאין סך היום והדקלים מלאים תולעים. אח"כ בירך את צעירי הצאן והתחיל לשיר לשמח את כולם.

שמחת תורה - שידלני שאסע לתפרח ובירך שהכל יעבור בשלום ואם יהיה לי קשה שאלך לנוח ובי"ה היה מאד טוב וכששמע לאחר שמח"ת שהכל היה מצוין הגיב אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך, וסיפר שהגרעק"א פעם בירך לאחד והלה חזר שהברכה התקיימה אמר הגרעק"א אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך ולא כפירושך אל תהי ברכת גדול הדור קלה בעיניך כשמברך הדיוט דעדיף להשאיר את הגרעק"א הדיוט ולא יהיה מגלה פנים בהלכה.

בתמונה: הגאון הצדיק רבי יצחק גרוזינסקי זצ"ל עם להבחל"ח מרן רשכבה"ג שליט"א.

ליצירת קשר: ✉ ig0533145900@gmail.com

✍ רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק

☎ 053-3145900 📠 077-2092005

ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת,

יש ללחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובהיפוש 'דברי שי"ח', או בטלפון:

נדרים פלוס 03-7630585 - שלוחה - 1586

קהילות 073-2757000 - שלוחה - 4310